

HEARING OFFICER (HO), CZYLI RZECZNIK PRAW STRONY, W POSTĘPOWANIACH OCHRONNYCH

SKĄD WZIĘŁA SIĘ INSTYTUCJA I NA JAKIEJ PODSTAWIE FUNKCJONUJE

Istnienie rzecznika praw strony w postępowaniach ochronnych (z ang.: Hearing Officer, czyli HO) wzorowane jest na rzeczniku z postępowań dotyczących konkurencji, ale jest to funkcja całkowicie autonomiczna. Instytucja ta została stworzona dopiero niedawno, w styczniu 2007 r., w odpowiedzi na postulaty zapewnienia większej przejrzystości i bezstronności w zakresie postępowań ochronnych. Dlatego też brak jest jeszcze przepisów regulujących działania HO, a jego rola jest na bieżąco kształtowana poprzez specyfikę postępowań ochronnych, zaistniałe sytuacje, oczekiwania stron, sugestie państw członkowskich, etc. Dlatego też informacje nt. HO znajdujące się na stronie KE mają charakter wyłącznie informacyjny i będą na bieżąco aktualizowane, w miarę tego, jak funkcja HO będzie ewoluowała.

LINK DO STRONY KE POŚWIĘCONEJ HO

http://ec.europa.eu/trade/issues/respectrules/ho/index_en.htm

KIM JEST RZECZNIK PRAW STRONY

- o Jest urzędnikiem dyrektoriatu ds. handlu KE mającym zapewnić przestrzeganie praw procesowych stron postępowań ochronnych prowadzonych przez KE
- o Jest urzędnikiem autonomicznym i neutralnym, posiadającym doświadczenie w zakresie problematyki postępowań ochronnych, niezależnym od służb KE i podlegającym bezpośrednio Dyrektorowi Generalnemu ds. Handlu
- o Jest rzecznikiem posiadającym gruntowną znajomość unijnego systemu ochrony rynku (TDI) od wewnątrz, jednakże nie prowadzącym postępowań ochronnych.
- o Jest obiektywnym i bezstronnym obserwatorem w toczących się postępowaniach ochronnych, niezaangażowanym w interesy żadnej ze stron
- o Jest elementem umacniającym obowiązujący porządek prawny regulujący postępowania ochronne.

JAKA JEST ROLA RZECZNIKA PRAW STRONY

- o Pełni rolę gwaranta właściwej realizacji prawa do obrony, zapewniając przestrzeganie praw stron zainteresowanych do bycia wysłuchanym przez KE;
- o Zapewnia efektywną realizację praw stron zainteresowanych w zakresie dostępu do informacji oraz zabezpieczenia przestrzegania zasady poufności informacji i tajemnicy handlowej;
- o Ma gwarantować, że wszystkie istotne argumenty oraz fakty przedstawione przez strony zainteresowane zostały należycie rozważone przez KE;
- o Wspomaga KE w realizacji jej zobowiązania do zagwarantowania należycie przeprowadzonego procesu w postępowaniach ochronnych. Jest to niezwykle ważne, zważywszy że KE jest zarazem organem prowadzącym postępowanie ochronne, jak i podejmującym decyzje w tym postępowaniu;

- o Pełni funkcję doradczą wobec Dyrektora Generalnego ds. Handlu w KE w sprawach związanych z zapewnieniem należytego przebiegu procesu i dobrą administracją;
- o Przedstawia Dyrektorowi Generalnemu ds. Handlu swoje komentarze we wszystkich sprawach pojawiających się w związku z postępowaniami ochronnymi;
- o Działa w obszarze wzajemnego oddziaływania stron zainteresowanych i służb KE, dzięki czemu ułatwia komunikację pomiędzy stronami i KE oraz występuje w roli mediatora w sprawach proceduralnych;
- o Jego interwencja jest częścią wewnętrznego procesu decyzyjnego KE, a zatem jego zalecenia, raporty oraz rezultaty jego interwencji nie są upubliczniane.

JAK DZIAŁA RZECZNIK PRAW STRONY

- o Podejmuje działania na żądanie którejkolwiek ze stron zainteresowanych, w tym organów państw trzecich, których dotyczy postępowanie, służb KE, państw członkowskich UE oraz z urzędu (ex officio), jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że prawo stron do obrony podczas postępowań ochronnych prowadzonych przez KE nie było przestrzegane;
- o Wnioski o interwencje należy składać w formie pisemnej i w rozsądnym terminie, tak aby HO miał wystarczającą ilość czasu do zbadania konkretnej sprawy i zaproponowania odpowiedniego rozwiązania służbom KE, oraz by zapewnić służbom KE wystarczającą ilość czasu na rozważenie jego propozycji; strona jest informowana o przewidywanym kierunku działań w ciągu 5 dni roboczych;
- o Co do zasady, HO nie uczestniczy we wszystkich rutynowych posiedzeniach wyjaśniających zorganizowanych przez KE. Może natomiast być obecny na niektórych z nich, na żądanie stron zainteresowanych;
- o Organizuje posiedzenia wyjaśniające w przypadku postępowań, w których sprawy dotyczące obrony stron są trudne do rozwiązania. W tym zakresie może przeprowadzić spotkania przygotowawcze ze stronami, których to dotyczy, oraz w razie konieczności ze służbami KE, w celu identyfikacji problemu i wyjaśnienia kwestii, które mają być przedmiotem posiedzenia wyjaśniającego;
- o Składa raport Dyrektorowi Generalnemu w sytuacjach, gdy po interwencji HO pomiędzy stroną/stronami wnioskującymi o interwencję i służbami KE, bądź pomiędzy HO i służbami KE, nadal utrzymuje się niezgodność.

OBOWIĄZKI RZECZNIKA PRAW STRONY

Na mocy obecnie obowiązujących przepisów prawnych HO:

- o musi, na wniosek, zapewnić jednakowy dostęp wszystkich stron zainteresowanych do każdej jawnej informacji istotnej z punktu widzenia obrony jej interesów;
- o może, na wniosek lub z własnej inicjatywy, przekazywać służbom KE swoje uwagi nt. dostępności do dokumentów jawnych w postępowaniach ochronnych
- o może zostać zobowiązany na wniosek do podjęcia decyzji dotyczącej poufnego charakteru dokumentu i do zapewnienia, że w postępowaniach, w których treść dokumentu jest

poufna, stronom zainteresowanym zostało dostarczone wystarczająco treściwe i wyraziste streszczenie tego dokumentu, nie zawierające treści poufnych, w celu umożliwienia stronom realizacji ich praw do obrony.

PRAWO DO OBRONY W POSTĘPOWANIACH OCHRONNYCH

- o Jest fundamentalną zasadą obowiązującą w postępowaniach w zakresie spraw handlowych, w tym w postępowaniach ochronnych, oraz częścią prawa do sprawiedliwego procesu, występującą w postępowaniach administracyjnych;
- o Jest elementem kluczowym unijnej Karty Praw Podstawowych i zawiera w sobie:
 - (1) prawo każdej osoby do bycia wysłuchanym, zanim jakkolwiek środek mogący wpłynąć niekorzystnie na tę osobę zostanie przedsięwzięty;
 - (2) prawo do tego, by sprawa danej osoby została przeprowadzona w sposób bezstronny, uczciwy i w rozsądnym czasie; oraz
 - (3) prawo każdej osoby do dostępu do dokumentacji dotyczącej jej sprawy, z zagwarantowaniem przestrzegania zasady poufności informacji i tajemnicy handlowej;
- o Jest zawarte w podstawowych rozporządzeniach unijnych z zakresu postępowań ochronnych, zgodnie z którymi strony zainteresowane mają prawo zgłaszać do KE swoje opinie i komentarze oraz dostarczać KE informacje w formie pisemnej i ustnej. Zgłoszone przez strony informacje istotne dla postępowania powinny zostać uwzględnione przez KE, zarówno podczas przygotowywania propozycji, jak i przy podejmowaniu decyzji.

PRAWO DO BYCIA WYSLUCHANYM W POSTĘPOWANIACH OCHRONNYCH

- o Jest jedną z zasad prawa wspólnotowego i fundamentalnym prawem zawartym w podstawowych rozporządzeniach unijnych dotyczących postępowań ochronnych;
- o Obejmuje prawo stron zainteresowanych do dostarczenia KE pisemnie i ustnie oraz na uczciwych zasadach, ich opinii na temat faktów i okoliczności, które uważają za istotne dla swojej obrony;
- o Obejmuje również prawo stron zainteresowanych do dostarczenia służbom KE wszelkich opinii i argumentów istotnych dla danego postępowania, które muszą zostać uwzględnione przez KE w przygotowywanych przez nią i udostępnianych stronom dokumentach; ten sposób HO gwarantuje, że zarówno strony zainteresowane, jak i państwa członkowskie, rozumieją istotne fakty i okoliczności, na których oparte są propozycje KE.

PRAWO DOSTĘPU DO DOKUMENTACJI ORAZ POUFNOŚĆ INFORMACJI

- o Jest zasadniczą gwarancją proceduralną prawa do obrony, w szczególności prawa do bycia wysłuchanym, zawartego w Art. 41 unijnej Karty Praw Podstawowych;

- o Jest zawarte w podstawowych rozporządzeniach unijnych dotyczące postępowań ochronnych, zawierających postanowienia odnoszące się do dostępu stron zainteresowanych do wszystkich informacji udostępnionych przez którąkolwiek ze stron w toku postępowania, które mają istotne znaczenie dla danego postępowania; Strony nie mają dostępu jedynie do dokumentów tajnych i/lub wewnętrznych;
- o Do postępowań ochronnych mają również zastosowanie generalne zasady nt. publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i KE, zawarte w Rozporządzeniu 1049/2001, o ile podstawowe rozporządzenia unijne dotyczące postępowań ochronnych nie stanowią inaczej w drodze szczegółowych uregulowań.

ROLA DORADCZA RZECZNIKA PRAW STRONY

- o Służy Dyrektorowi Generalnemu ds. Handlu niezależną radą w zakresie postępowań ochronnych. W ten sposób wyraża się jego rola w obszarze wzajemnego oddziaływania stron zainteresowanych i służb KE, a także jego gruntowna i wszechstronna wiedza nt. postępowań w zakresie spraw handlowych w ogóle;
- o Korzysta z pełnego dostępu do faktycznych oraz prawnych elementów postępowań, w których interweniuje;
- o Mandat HO zawiera także możliwość umacniania najlepszej praktyki poprzez ogólne zalecenia w zakresie zagadnień proceduralnych oraz zagadnień związanych z należyтым przeprowadzeniem postępowania;
- o Nie podejmuje wiążących prawnie decyzji, ułatwia jedynie proces decyzyjny.

CZYM JESZCZE ZAJMUJE SIĘ RZECZNIK PRAW STRONY

- o Zapewniając przestrzeganie prawa stron do bycia wysłuchanym, HO zajmuje się także zagadnieniami dotyczącymi wniosków:
 - o przyznanie statusu strony zainteresowanej w postępowaniu ochronnym
 - o przedłużenie terminu odpowiedzi na kwestionariusz
 - o przedstawienie komentarzy wobec przygotowanych przez KE i udostępnionych stronom dokumentów

w przypadkach, gdy zachodzi różnica zdań w zakresie ww. kwestii pomiędzy służbami KE a stroną.

- o Przygotowuje zalecenia dla służb KE we wszystkich przypadkach, w których interweniował, przed przyjęciem propozycji KE lub przed podjęciem przez KE decyzji. Zalecenia te mają charakter poufny;
- o Sporządza raport zawierający opis rezultatów jego interwencji i przedstawia go Dyrektorowi Generalnemu. Raport ten ma charakter poufny;

o Należy pamiętać, że kontakt z HO nie zastąpi formalnego uczestnictwa w postępowaniu.

RZECZNIK PRAW STRONY ORAZ JEGO WSPÓLPRACOWNICY:

Rzecznikiem praw strony (HO) jest Pan **Dominique Avot**.

Współpracują z nim i pomagają w pełnieniu funkcji 3 osoby: Adela Gómez Alonso, Elena Kostadinova i Valérie Laurent Caullery.

KONTAKT Z RZECZNIKIEM PRAW STRONY

Rue Joseph II, 54
B-1000 Brussels

Adres pocztowy:
Rue de la Loi 200
J54 - 7/103
B-1049 Brussels

Tel: +32 (0)2 296.54.32
Fax: +32 (0)2 292.01.49
E-mail: Trade-Hearing-Officer@ec.europa.eu